

ZWIĄZEK POWIATÓW POLSKICH

Stanowisko

Konwentu Powiatów Województwa Kujawsko – Pomorskiego w sprawie udziału ratownictwa medycznego w działaniach pracowników socjalnych

Ostromecko, 18.09.2025 r.

W związku z pojawiającymi się problemami udziału ratownictwa medycznego w działaniach interwencyjnych podejmowanych przez pracowników socjalnych wobec dzieci w związku z przemocą domową, o których mowa w art.12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2024 r., poz.1673) informujemy, iż istnieją rozbieżności w interpretacji przepisów prawnych dotyczących czynności z udziałem ratownictwa medycznego podczas działań interwencyjnych, mających na celu zabezpieczenie dzieci zagrożonych doznawaniem przemocy domowej.

Zgodnie z art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, zabezpieczenie dziecka odbywa się w porozumieniu i współpracy 3 służb (pracownik socjalny, policja i służba medyczna). Zapis prawny art. 12a ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej – wskazuje wprost, iż decyzję, o której mowa w ust. 1. tj. dotyczącą zabezpieczenia małoletniego pracownik socjalny podejmuje wspólnie z funkcjonariuszem Policji, a także z lekarzem, ratownikiem medycznym lub pielęgniarką. Wymieniona podstawa prawna zobowiązuje pracownika socjalnego do koniecznej współpracy ze służbami medycznymi.

W sytuacji w której podczas interwencji dyspozytor medyczny odmówi przyjęcia zgłoszenia, uniemożliwia dalsze działania służb społecznych i policji celem zabezpieczenia małoletniego poza miejscem zamieszkania w sytuacji zagrożenia przemocą domową.

Trudność sytuacji polega na braku spójności przepisów ustawowych. Dyspozytor medyczny zgodnie z § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 19 sierpnia 2019 r. w sprawie ramowych procedur obsługi zgłoszeń alarmowych i powiadomień o zdarzeniach przez dyspozytora medycznego, na podstawie przeprowadzonego wywiadu medycznego podejmuje decyzję o:

1. przyjęciu zgłoszenia – w przypadku gdy podejrzewa stan nagłego zagrożenia zdrowotnego;
2. odmowie przyjęcia zgłoszenia – w przypadku gdy stwierdza brak stanu nagłego zagrożenia zdrowotnego.

Nie zawsze zatem dyspozytor uzna, że mamy do czynienia z podejrzeniem stanu nagłego zagrożenia zdrowotnego.

W sytuacjach, o których mowa w art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, często mamy do czynienia z okolicznościami w których małoletni znajdują się np. pod opieką rodziców biologicznych znajdujących się pod wpływem alkoholu lub innych środków psychoaktywnych, co stanowi zagrożenie dla zdrowia i życia małoletnich. Zaniedbanie obowiązków opiekunów prawnych wobec dzieci, stanowi realną przesłankę do rozpoczęcia interwencji zgodnie zapisem art.12a ww ustawy.

W opisie powyższych okoliczności nie posiadamy często realnego stanu zagrożenia życia i zdrowia małoletnich zgodnie z definicją medyczną: „tj. nagłe pojawienie się objawów pogorszenia zdrowia, którego bezpośrednim następstwem może być uszkodzenie funkcji organizmu lub uszkodzenie ciała lub utrata życia”, jednakże pozostawiając małoletnich w środowisku może istnieć powyższe zagrożenie.

Przepis art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej mówi wprost, iż decyzję dotyczącą zabezpieczenia małoletniego pracownik socjalny podejmuje wspólnie z funkcjonariuszem Policji, a także z lekarzem, ratownikiem medycznym lub pielęgniarką.

W związku z powyższym pozostaje pytanie jak służby społeczne mogą podjąć decyzję o zabezpieczeniu małoletniego, skoro nie mogą dokonać jej samodzielnie, a dyspozytor odmówi przysłania zespołu ratownictwa medycznego?

Kto w obliczu powyższych sytuacji będzie odpowiedzialny, gdy małoletni pozostaną w środowisku rodzinnym i dojdzie do sytuacji realnego zagrożenia życia i zdrowia dzieci?

W świetle powyższych ustaleń oczekujemy jednoznacznego rozwiązania wątpliwości prawnych.

**Przewodniczący Konwentu Powiatów
Województwa Kujawsko-Pomorskiego**

Zbigniew Jaszczyk

Otrzymują:

1. Prezes Rady Ministrów.
2. Minister Zdrowia.
3. Sejm RP – Komisja Zdrowia.
4. Związek Powiatów Polskich.